

Adéla Prokšová

Život a dílo Martina Novosada, českého buddhistického mnicha a učenice

Oponentský posudek bakalářské práce

Studentka představuje život a dílo Nánasatty, buddhistického mnicha českého původu, civilním jménem Martina Novosada. Zhruba splňuje zadání. Nevyrovnává se s přáním školitele najít pamětníky a probrat s nimi Novosadovy témata a interpretace.

Autorka se zaměřuje především na Novosadovu kritiku západních, zejména českých interpretací buddhismu využívajících křesťanské terminologie. To Novosad činí spíše poté, co se s buddhismem seznámí v jeho prostředí jako mnich. Upřesnění překladu (a výkladu) klíčových pojmů v západní buddhologii je nepochybně žádoucí a je zajímavé dokumentovat. Je to podnět i pro současnou religionistickou práci s buddhistickými tématy.

Je však nutno také jasně říct, že Nánasatta byl buddhistickým mnichem. I jako „učenec“ je buddhistou, buddhistickým učencem a úkolem religionistiky rozhodně není hodnotit pravověrnost takovéto osoby (též směru či školy), v tomto případě Novosadův možný soulad s „pravým“ či „původním“ Buddhovým učením a Procházkův či Váňův nesoulad s tímto. Buddhismus je faktem a jako takový je tématem religionistiky. Pro religionistiku žádné „původní Buddhovo učení“ není k dispozici. Je raná buddhistická literatura, zejména théravádová a Buddha vystupuje jako nejdůležitější postava v ní. Nic jiného historicky doloženo není. O Gautamovi Buddhovi a jeho nauce se můžeme cosi pouze domnívat. Buddhismus původní indický je stejným tématem jako např. čínský, který interpretuje buddhistické náměty pomocí pojmů a představ převzatých z čínské tradice a stejně tak evropský využívající motivů evropské duchovní a kulturní tradice.

V tomto rámci a s tímto omezením, částečně daným už v zadání, autorka práce podala průměrný výkon. Kromě občasných pravopisných a mluvnických nedostatků je v práci nemalé množství stylistických chyb, které nejsou pouhými vadami krásy,

nýbrž znejasňují autorčino sdělení v textu. Příkladem budiž část věty: „Nānasatta se tvrzení o absolutní výpovědi Ašókových nápisů vymezuje...“ (s. 35). Formát poznámkového aparátu se nedrží doporučení. V elektronické (.pdf) verzi dodané k hodnocení se v textu bezdůvodně střídají i uvnitř jednotlivých vět nebo titulů kapitol dva druhy písma, jedno patkové a jedno bezpatkové.

Na práci oceňuji zpracování nesnadného tématu, využití i cizojazyčných zdrojů. Koncepční nesnáz spočívající v nedostatečném odlišení práce buddhisty (včetně buddhistického učence) a vědeckého buddhologa (jakkoli ji může případně konat tatáž osoba) a určitá míra nedbalosti mne v souhrnu vedou k návrhu hodnotit bakalářskou práci stupněm 2.5 velmi dobře mínus.